

Rouba Mhaissen, activiste en directeur van SAWA for Development and Aid, is een jonge en inspirerende vrouw die zich met hart en ziel inzet voor Syrische vluchtelingen in Libanon. In Libanon leven er ongeveer 1,5 miljoen Syrische vluchtelingen. Bijna 1 op 4 inwoners in het land is vluchteling. Geen enkel land in de wereld vangt zoveel vluchtelingen op! Bovendien leven 1 op 4 Syrische vluchtelingen in armoede. Sawa doet veel moeite om hen te helpen.

"In eerste instantie zorgen we dat de basisbehoeften vervuld zijn in de vluchtelingenkampen. Zo zorgen we voor voedsel en degelijk onderdak. We vangen mensen ook psychologisch op, omdat ze vaak heel wat meegemaakt hebben. In deze coronatijden geven we extra steun in vluchtelingenkampen, de situatie is er heel precair nu."

Later kunnen de vluchtelingen opleidingen volgen in de community centers of aan een van de mobiele scholen van SAWA. Zo krijgen ze weer een beetje hoop in het leven.

"Wij werken heel lokaal en dichtbij de mensen. De meeste van mijn collega's zijn vluchtelingen uit Syrië, en kennen de noden perfect." Een initiatief voor en door vluchtelingen dus.

Amssetou Badina woont in Bourzanga, een dorp in het noorden van Burkina Faso. Ze werkt voor ADIF, een lokale vrouwenorganisatie die kan rekenen op steun van Broederlijk Delen. Samen met andere vrouwen van het dorp gaat ze de strijd aan tegen honger en droogte en komt ze op voor de verbetering van de status van vrouwen.

Op de velden waar ze granen telen, leggen ze samen dijkjes aan zodat het water dieper in de grond kan doordringen. Met milieuvriendelijke landbouwtechnieken zoals de 'halve maan' slagen ze er in hogere opbrengsten te realiseren. In de tuintjes bij het meer verbouwen vrouwen op duurzame wijze uien die bijdragen aan de inkomsten van hun gezinnen en de grond niet uitgeput achterlaten. Hun doel is om voldoende voedsel voor hun gezin te telen en voldoende inkomsten te hebben om hun kinderen naar school te sturen.

Ze strijden ook voor eigen grond. In Bourzanga heeft een vrouw het recht namelijk niet om een eigen stuk grond te bezitten; zij kan grond lenen van haar man of andere families. Met een eigen perceel zouden ze meer zekerheid hebben. Nu claimen de eigenaars de tuinbouwgronden die de vrouwen bewerkt hebben en weer vruchtbaar hebben gemaakt gewoon terug als ze zien dat de vrouwen er veel opbrengst uit halen.

Ook de overheid doet bijna niets om familiale landbouw en de rol van vrouwen daarin te ondersteunen. Zij hebben enkel interesse in de katoenteelt en grote irrigatieprojecten voor de export.

Claudio is 26 jaar en suikerrietkapper in El Salvador. De omstandigheden waarin hij werkt zijn zeer slecht. Tijdens het suikerrietkapseizoen staat hij om half zes al op het veld. Een arbeidscontract heeft hij niet. Hij werkt van maandag tot zaterdag voor $4,80 per dag. Overuren worden niet betaald.
Net als bijna alle 23.000 suikerrietkappers in het land is Claudio een informele arbeider. Daardoor bevindt hij zich in een erg kwetsbare situatie. Suikerriet kappen is zwaar en gevaarlijk en moet slechts enkele maanden per jaar gebeuren. Hoewel het wettelijk verplicht is, betalen de meeste kappers of hun werkgevers geen sociale bijdragen. Zij hebben bijgevolg geen sociale bescherming en dus ook geen pensioen, uitkering bij werkonbekwaamheid of terugbetaling van medische kosten, zelfs niet bij een arbeidsongeval of beroepsziekte.

Claudio strijdt voor een vakbond op zijn werk. Maar dat is niet evident. Zijn bazen ontslaan mensen die een vakbond willen oprichten of die lid willen worden. Ook de regering doet niet veel voor de suikerrietkappers. Grote bedrijven worden bevoordeeld tegenover arbeiders. Zo is het moeilijk om op te komen voor je rechten.

Als Claudio erin slaagt zijn bazen te overtuigen, kan hij zich aansluiten bij Sitracaña, een nieuwe vakbond voor informele suikerrietkappers. Na een lange strijd, slaagde een Salvadoraanse vakbond erin, o.a. met de steun van de Belgische vakbond ABVV en FOS, om deze vakbond te laten erkennen. De druk werd opgevoerd tijdens een bijeenkomst van de Internationale Arbeidsorganisatie, IAO. Een mooi voorbeeld van hoe internationale druk kan leiden tot verandering.

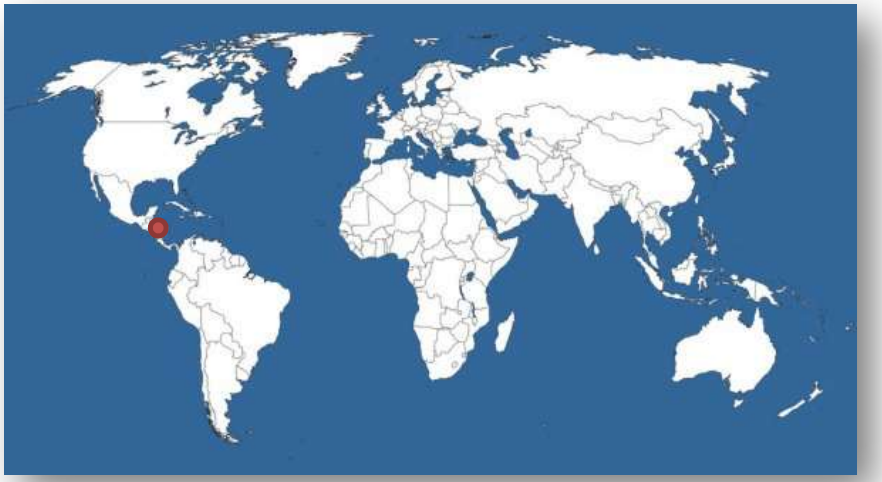

Beatrice Phiri groeit op in een buitenwijk van Lusaka, als jongste in een gezin van vijf kinderen. In 2014 wordt ze een van de jongerenreporters in het radioprogramma van de Agents of Change Foundation. Ze trekt als radioreporter de straten van Lusaka in om de zorgen en verhalen van de Zambianen te verzamelen. In haar radioshow staat de roep om verandering centraal. Ze bereikt er duizenden jongeren mee. Tijdens haar jaren als jongerenreporter leert Beatrice dat de problemen in haar wijk onderdeel zijn van een veel groter probleem.

Vroeger konden de Zambiaanse boeren er de klok op gelijk zetten: het regenseizoen begon op Onafhankelijkheidsdag, 24 oktober. Nu is het onzeker: de regen valt steeds later en het regenseizoen wordt steeds korter. De regens worden bovendien heftiger, waardoor de boeren het zaad niet durven uitzaaien uit angst dat het wegspoelt. Dit leidt niet alleen tot grote voedselonzekerheid, maar ook tot minder inkomsten. Omdat alles met alles samenhangt, kunnen het neerslagpatroon en de waterberging (ook belangrijk voor de landbouw) niet los gezien worden van de ontbossing. Ruim 60% van het land is nog bedekt met bos. Dit wordt echter snel minder door de toenemende vraag van de groeiende bevolking. Het bos wordt gekapt om nieuwe landbouwgrond te creëren, voor de houtexport en steeds meer voor brandstof. 80% van de Zambianen beschikt niet over elektriciteit en mensen gebruiken houtskool om op te koken en voor verwarming. Hiervoor worden de bomen rondom de dorpen gekapt. De houtkap en de verminderde regenval vormen een gevaar voor het ecosysteem. Delen van Zambia lopen het risico om sluipenderwijs te veranderen in onvruchtbare semiwoestijn.

In 2020 richt Beatrice haar eigen opleidingsprogramma op voor jongeren: de You Retain Foundation. Bedoeling is jongeren op te leiden om in verschillende wijken van de hoofdstad de bewustwording rond milieu, afval en klimaat te vergroten en gerichte acties te ondersteunen.

.

Athit Kong strijdt voor de rechten van werknemers in de kledingindustrie. Als voorzitter van de Cambodjaanse kledingvakbond C.CAWDU eist hij betere arbeidsomstandigheden en leefbare lonen voor arbeiders in kledingfabrieken. Ondanks grote successen in het verleden is het nu terug alle hens aan dek. De coronacrisis brengt de arbeidsrechten in gevaar.

"We zijn erin geslaagd om het minimumloon te verhogen en ontslagen vakbondsleiders weer aan het werk te helpen door de erbarmelijke arbeidsomstandigheden aan te kaarten bij grote kledingmerken.

Maar door de coronacrisis dreigen we terug naar af te gaan. De sociale en economische gevolgen van het virus zijn niet te overzien. Mensenrechten dreigen weer te worden vergeten. Er kan niet in veilige omstandigheden gewerkt worden. Mensen die ziek vallen worden ontslagen. Werknemers worden uitgebuit om de verloren winsten goed te maken.
Heb je al eens gezien hoe naaisters in Cambodja naar hun werk gaan? In volgeladen vrachtwagens, zonder plaats om te zitten. Er is te weinig aandacht voor de veiligheid. Om nog maar te zwijgen over het sociale vangnet dat mijn collega's niet hebben. Voor hen spring ik al jaren in de bres.

Ik heb dan ook één duidelijke boodschap: respecteer mensenrechten! Zorg ervoor dat kledingarbeiders niet de dupe worden van deze crisis. Geef hen veilige werkomstandigheden. Maak dat ze hun ziekteverlof kunnen opnemen en nadien nog een garantie hebben op een job." Het is duidelijk hoe broodnodig de vakbonden zijn voor sociale bescherming van textielarbeiders.

Doris Ngum doet er, in samenwerking met het Belgische project RINOO, alles aan om het taboe rond menstruatie te doorbreken én de toekomst van kwetsbare meisjes en vrouwen beter te maken.

In Kameroen, en vele andere Afrikaanse landen, is naar school gaan voor veel meisjes geen evidentie. Naast het probleem van armoede, mist 60% van de meisjes gemiddeld 6 schooldagen per maand omdat ze geen toegang hebben tot maandverband. Om zowel armoede als het probleem van menstruatiearmoede aan te pakken, startte RINOO in 2018 met een naaiatelier in Kameroen. Daar maken ze Papilio, een herbruikbaar maandverband.

"In ons naaiatelier werken nu 20 vrouwen fulltime. Naast het naaiatelier zetten we nog andere campagnes en projecten op poten, zoals een kruidenierswinkeltje, kippenkwekerij… Daar zijn op dit moment 30 vrouwen deeltijds aan de slag. Intussen hebben we al 60.000 maandverbanden genaaid."

De vrouwen die in het naaiatelier werken, zijn vooral alleenstaande moeders. "Om hen de kans te geven werk en kinderen te combineren, richten we ook een crèche en wijkschool op. Zo werken we met onze maandverbanden niet alleen aan het probleem van menstruatiearmoede, maar pakken we ook de armoede bij deze kwetsbare vrouwen aan."

Naast het naaiatelier zetten RINOO en zijn partners zich ook in voor sensibilisatie. "We zetten een grote campagne op waarbij we 15.000 meisjes bereikten", legt Doris uit. "We gingen in heel veel scholen praten. 70% van de meisjes die we spraken, gebruikt nooit maandverband. Omdat het taboe is om ernaar te vragen of er simpelweg niet genoeg geld is om het te kopen. De meisjes behelpen zich dan maar met wc-papier, oude kranten of soms zelfs gras. Vaak blijven ze tijdens hun menstruatieperiode dan maar gewoon thuis."

